

Na temelju članka 58. i 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine 87/08), Školski odbor na sjednici održanoj 29. rujna 2008. godine donio je

ETIČKI KODEKS OSNOVNE ŠKOLE NAD LIPOM

I. UVOD

Članak 1.

Etički kodeks Osnovne škole Nad lipom sastoji se od Uvoda, Preambule, Općih odredbi, Temeljnih načela i od dijelova koji ističu Neprihvatljiva ponašanja i Profesionalna prava i odgovornosti.

Članak 2.

Škola ima obvezu osigurati nužne uvjete kako bi svi radnici Škole mogli biti upoznati s Etičkim kodeksom Škole. Nepoznavanje ili nerazumijevanje etičkih standarda ne opravdava neetično ponašanje.

Članak 3.

U izradi Etičkog kodeksa Škole sudjelovat će razredni odjeli, Učiteljsko vijeće, stručne i tehničke službe, Vijeće roditelja, ravnatelj i Školski odbor.

II. PREAMBULA

Članak 4.

Cilj je Etičkoga kodeksa Škole stvaranje ozračja u kojem je svim osobama zajamčen razvoj (osobni i profesionalni) u skladu s njihovim sposobnostima i sloboda u stupnju u kojem ne ograničava slobodu drugih osoba.

Članak 5.

Etički kodeks promiče ozračje u kojem svi u obavljanju svoje djelatnosti čuvaju ugled i dostojanstvo (osobno i svoje profesije), te se odgovorno i etički odnose prema drugima u Školi i u zajednici.

III. OPĆE ODREDBE

Članak 6.

Puni naziv ovog dokumenta je Etički kodeks Osnovne škole Nad lipom, a u tekstu se koristi skraćeni naziv Etički kodeks Škole.

Članak 7.

Etički kodeks Škole odnosi se na sve korisnike Škole (učenike i njihove roditelje/staratelje), te na sve radnike zaposlene u Školi (učitelji, ravnatelj i stručni suradnici, administrativno-stručno i tehničko osoblje).

IV. TEMELJNA NAČELA

a. Ljudska prava

Članak 8.

Škola svakom korisniku i radniku mora osigurati uživanje svih ljudskih prava koja su zajamčena Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.

b. Poštivanje integriteta i dostojanstva osobe

Članak 9.

Svi trebaju biti poštovani kao osobe - poštivanje života, integriteta i dostojanstva, prava na privatnost, te autonomija u djelovanju.

Svima treba priznati pravo i osigurati uvjete nesmetanog razvoja i usavršavanja u skladu s osobnim mogućnostima i sposobnostima u mjeri u kojoj ne narušavaju to isto pravo druge osobe.

Svi moraju imati obveze i odgovornosti prema drugima u smislu poštena, iskrena i nepristranog ponašanja s ciljem ostvarivanja zajedničkog dobra.

c. Jednakost i pravednost

Članak 10.

Isključuje se svaka diskriminacija, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje. Škola je dužna osigurati uvjete za ostvarenje načela jednakosti i pravednosti.

Radnici i korisnici Škole ne smiju zlouporabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi utječu na mogućnost objektivnoga prosuđivanja i na mogućnost etičkog i profesionalnog obavljanja radnih obveza.

Škola svima treba osigurati jednake uvjete ostvarivanja obveza, iskazivanja sposobnosti i napredovanja.

d. Sloboda

Članak 11.

Podupire se i potiče sloboda mišljenja i izražavanja na način da se ne ugrožava dostojanstvo drugih.

e. Profesionalno ponašanje

Članak 12.

Od radnika Škole očekuje se odgovorno, savjesno, profesionalno i etički besprijekorno ispunjavanje obveza prema korisnicima i ostalim radnicima Škole te da u svojem djelovanju slijede načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, ljubaznosti i tolerancije.

Od svih radnika Škole očekuje se djelovanje u duhu zajedničkih ciljeva te djelovanje koje neće biti u sukobu s njihovim profesionalnim obvezama u Školi niti štetiti tim obvezama.

f. Poštivanje zakona i pravnih postupaka

Članak 13.

Od svih radnika Škole očekuje se poštivanje svih pravnih propisa i pravnih postupaka koji se tiču njihovih obveza kao članova zajednice. Škola ima obvezu osigurati uvjete nužne za upoznavanje korisnika i radnika sa svim pravilima koja se tiču njihovih obveza.

g. Buđenje ekološke svijesti i zaštita prirode i okoliša

Članak 14.

Od radnika i korisnika Škole se očekuje ekološki s(a)vjesno i odgovorno ponašanje u profesionalnom i privatnom životu.

V. NEPRIHVATLJIVA PONAŠANJA

1. Diskriminacija

Članak 15.

Svaki oblik diskriminacije temeljen na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, imovinskom stanju, podrijetlu, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju smatra se nedopustivim.

Isključivi kriteriji vrednovanja i napredovanja smiju biti pokazana stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge, odnosno, osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste zadataka.

2. Uznemiravanje

Članak 16.

U cilju punog poštivanja ljudskoga dostojanstva, svaka vrsta uznemiravanja temeljena na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, imovinskom stanju, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju smatra se nedopustivom.

Članak 17.

Uznemiravanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi koje predstavlja povredu osobnog dostojanstva, ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu života te osobe.

Uznemiravanjem se smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni, neverbalni ili fizički kao i stvaranje ili pridonošenja stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih i obrazovnih okolnosti koje drugu osobu uznemiruju, zastrašuju, vrijeđaju ili ponižavaju.

Članak 18.

Stanje opijenosti alkoholom ili drugim sredstvima ne može se smatrati olakotnom okolnošću u slučajevima uznemiravanja jer i samo predstavlja ozbiljno kršenje Etičkoga kodeksa.

3. Spolno uznemiravanje

Članak 19.

Spolno uznemiravanje oblik je uznemiravanja specifičan po svojoj naravi.

Spolno uznemiravanje nedopustivo je ponašanje koje karakterizira izostanak pristanka ili odbijanje druge strane, a uključuje:

- ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi ,
- fizičko napastovanje,
- ponavljano neželjeno iznošenje šala i opaski koje su spolno obojene,
- ruganje i ismijavanje koje je spolno obojeno,
- izlaganje spolno uvredljivoga i uznemirujućega materijala,
- zahtijevanje spolnih usluga.

Članak 20.

Neprihvatljivim se smatra pritisak na osobu koja je prijavila takvu vrstu ponašanja.

Neprihvatljivim ponašanjem smatra se i zanemarivanje prijava spolnoga uznemiravanja.

VI. PROFESIONALNA PRAVA I ODGOVORNOSTI UČITELJA

1. Opće norme učiteljske profesije

Članak 21.

Sljedeća načela definiraju profesionalna prava i odgovornosti učitelja:

- znanje predmeta i struke,
- pedagoško-psihološka i didaktičko-metodička znanja,
- osobine ličnosti- samodisciplina, strpljivost, duhovna i intelektualna svježina, sposobnost empatije, etičnost i odgovornost.

2. Odnos prema nastavi

Članak 22.

Kroz nastavu promicati humane vrijednosti i suvremena znanstvena dostignuća.

Podučavanje temeljiti na suodnosima i integraciji

Koristiti izvanškolske mogućnosti učenja i podučavanja (terenska nastava, projekti, istraživanja).

U nastavi koristiti suvremene didaktičke i metodičke strategije.

Konstantno se i aktivno stručno usavršavati.

Kvalitetno se pripremati za rad.

Koristiti suvremenu nastavnu tehnologiju uvažavajući njene metodičke vrijednosti.

3. Odnos prema učenicima

Članak 23.

Voditi računa o primjerenom načinu odijevanja i uzornom ponašanju u odgojnim situacijama.

Promicati ljudska prava, poticati aktivnost učenika i njihovo kritičko i argumentirano mišljenje i primjereno samostalno ponašanje.

Učenje temeljiti na istraživanjima. Pomagati učenicima da učinkovito koriste suvremene izvore (Internet i TV).

Poštovati učenikovu osobnost.

Uvažavati i prihvaćati različite potrebe učenika.

Voditi brigu o svekolikom razvoju učenika.

Objektivno i valjano vrednovati učenička postignuća u cilju poticanja njihova razvoja.

4. Odnos prema kolegama

Članak 24.

Promicati suradničke odnose, podržati inovativnost, uključenost u strukovne udruge.

Podržati timski rad i razmjenu iskustva prilikom poučavanja i učenja.

Usmjeravati i pomagati mlađim kolegama.
Voditi brigu o profesionalnom pristupu rada.

5. Odnos prema roditeljima

Članak 25.

Poticanje tolerantnosti, obzirnosti, uvažavanja, suradničkih odnosa.
Pravovremeno informiranje roditelja o odgojno-obrazovnim postignućima njihova djeteta.

Upoznavanje roditelja s programima rada i dogovaranje o utjecaju roditelja na njihovu realizaciju.

Poznavanje i uvažavanje obiteljskog konteksta, te empatičan odnos prema roditeljima pri rješavanju specifičnih problema njihovog djeteta u školi.

Poticanje na uzajamnost i suradnju u cilju iznalaženja onih rješenja koja bi trebala imati najbolje ishode po napredovanje djeteta s obzirom na dogovoreni zadatak.

Poštivanje diskrecije u odnosu na privatni život roditelja ili skrbnika djeteta.

6. Odnos prema sredini u kojoj djeluju

Članak 26.

Moralno se ponašati te odgovorno i profesionalno raditi.

Uvažavati i poštivati nacionalne, vjerske i kulturne različitosti suradnika i osoba iz šire društvene sredine kako bi zajednički promicali humane odnose i demokratska načela.

Argumentirano i točno iznositi činjenice o odgoju i obrazovanju.

Poticati nenasilno rješavanje problema.

Korektno predstavljati Školu i razlikovati vlastite stavove od stavova Škole u kojoj rade.

Poticati stvaranje pozitivnog stava prema profesiji učitelja i djelatnosti rada s učenicima s teškoćama u razvoju i pritom biti otvoren za suradnju u sredini u kojoj djeluju.

VII. PROFESIONALNA PRAVA I ODGOVORNOSTI ŠKOLE

1. Profesionalno napredovanje

Članak 27.

Škola treba svim radnicima osigurati jednake uvjete napredovanja temeljem ispunjavanja profesionalnih obveza.

2. Primanje darova i drugih dobara

Članak 28.

Radnici Škole ne smiju tražiti darove niti poticati darivanje.

3. Sukob interesa

Članak 29.

Svi radnici Škole trebaju izbjegavati sukobe interesa (sukob interesa mogu uzrokovati, npr. obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, antagonizmi i sl.)

Nedopustiv je svaki oblik nepotizma.

4. Zaštita i tajnost podataka

Članak 30.

Svi koji raspolažu podacima sa statusom povjerljivosti trebaju štititi tajnost takvih podataka (o korisnicima i radnicima Škole).

Ne dopušta se otkrivanje povjerljivih podataka drugima, osim ako je takvo razotkrivanje dio uobičajenoga tijeka posla ili ako postoji zakonska i profesionalna obveza da se takve informacije objave.

5. Javno nastupanje

Članak 31.

Škola podupire pravo svojih radnika na javno nastupanje i slobodu izražavanja koje uključuje nastupe pred publikom, na radiju i televiziji, izražavanje svojih stavova u novinama, knjigama i časopisima, kao i druge oblike djelovanja za dobrobit zajednice.

Radnici Škole koji su ovlašteni javno nastupati te nastupaju u ime Škole moraju jasno istaknuti da izlažu stavove Škole.

U svim oblicima javnih nastupa i djelovanja očekuje se postupanje u skladu s najvišim etičkim i profesionalnim standardima.

6. Odgovornost prema Školi

Članak 32.

Radnici Škole trebaju skrbiti o dobru i interesima Škole. U tom smislu ne odobrava se:

- Uporaba školske imovine bez posebna odobrenja,
- Namjerno predstavljanje osobnih stavova kao službenoga stava Škole radi stjecanja osobne koristi,
- Korištenje imena ili logotipa Škole za privatne djelatnosti kako bi se stvorio dojam autoriteta.

VIII. ETIČKI ODBOR

Članak 33.

Etički odbor je tijelo koje rješava sve pritužbe i sporove u slučaju povrede Etičkog kodeksa Škole.

Etički odbor ima tri člana:

- jedan predstavnik Učiteljskog vijeća,
- jedan predstavnik roditelja,
- jedan radnik Škole (izuzev članova Učiteljskog vijeća).

Članak 34.

Etički odbor će, nakon primitka pisane ili usmene prijave, započeti s postupkom utvrđivanja povrede Etičkoga kodeksa.

Nakon objektivnog uvida u način i okolnosti povrede Etičkog kodeksa, Etički odbor će sastaviti prijedlog zaključka te ga proslijediti stranama u postupku.

IX. STUPANJE NA SNAGU

Članak 35.

Ovaj etički kodeks stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj ploči Škole 30. rujna 2008. godine.